

## REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. nr 20

## ABONAMENTUL

în Austro-Ungaria :  
un an 20 cor. pe 1/2  
10 cor.; pe 1/4 de an  
cor.; pe 1 lună 2 cor.  
de Duminică pe an  
— 4 coroane. —  
Pentru România și  
Străinătate pe an :  
40 franci.

manuscripte nu se napofază

# TRIBUNA POPORULUI

## ADMINISTRAȚIA :

Arad, Deák Ferencz-u. nr 20

## INSERȚIUNILE :

de un șir garmond: prima  
dată 14 bani; a doua oară  
12 bani; a treia oară 8 b.,  
de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și  
inserțiunile sunt a se plăti  
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se  
primesc.

## Șovinism detestabil.

(R). Activitatea și succesul în  
alegeri al Slovacilor a avut darul  
de a scoate din balamale pe patrioții.  
Îndeosebi pe cei din părțile nordice  
ale țării. Și e de explicat aceasta.  
Mărita trimisă acolo să maghiarizeze,  
în schimb să se bucure de toate  
avantajele puterii, își vede pericli-  
tata nu numai opera, dar existența.  
Daici țipetul de alarmă.

Așa s'a întâmplat, că în ședința  
dela 30 Octomvrie a congregațiunii  
comitatului Nitra, după cum ne scrie  
correspondentul nostru special, s'au  
petrecut scene cari denotă că agenții  
maghiarizării și au pierdut sârta. În  
numita ședință ei au făcut întâiu de  
tote o manifestare în favorul span-  
ului, desigur pentru a-i întări posi-  
ția, care poate că se clătină — în  
comitatul întreg, la alegerile  
dietale au reușit numai opoziții. Nu  
asta e însă durerea cea mare, ci aici  
s'au ales cei mai periculoși „pan-  
slavi“!

Când s'a încercat demonstrarea  
pentru acest nesucces nu poate  
tăviniuit spanul, căci nu cu voia  
și colaborarea lui s'au pierdut „cer-  
curile electorale liberale“, ceea-ce  
credem și noi bucuos, s'a căutat a  
se prezinta succesul Slovacilor drept  
catastrofă a maghiarismului și aten-  
tat în contra patriei!

Că politicii șoviniste i-s'a dat o  
lovitură dureroasă, nici mai încupe  
îndoială. Cititorii nostri pot să judece  
în chestia aceasta clar nu numai din  
bocetele patriotice, ci mai oșebit din  
relațiunile transmise nouă prin con-  
diciul unui eminent naționalist slovac,  
relațiuni pe cari Românii desigur le-au  
citit cu plăcere în numărul recent  
al „Tribunei Poporului“.

Să fie însă un atentat în contra  
patriei libera exercitare a celui mai car-  
dinal drept cetățenesc, aceasta numai  
niște șovinisti căror D-zeu li-a luat  
mintea, pot s-o afirme.

Cum adevărat? De când și prin ce  
lege s'ar fi statorit că patriot este  
numai ungerul? De când naționalita-  
ților li-s'ar fi oprit prin lege să aleagă  
deputați bărbați din sinul lor? Care  
dintre deputații naționaliști aleși ori  
candidații căzuți și prin ce anume  
faptă ar fi pierdut facultatea de a  
se bucura de toate drepturile cetățe-  
nești în patrie, astfel și de dreptul să  
represinte voința națională? Nu cumva  
Makkai bácsi, fiindcă descinde din  
seminția lui Attila, are mai mult  
drept și mai multă pricepere de a  
face legi decât deputații slovaci,  
descendenți dintr'un neam care avea  
deja o cultură serioasă pe când stră-  
moșii „patrioților“ de azi mâncau car-  
nea bătucită sub șeaua cailor?!

Dar sistemul acesta de-a de-  
clara pe Slovaci „panslavi“, pe Ro-  
mâni „daoo-români“, pe Germani „pan-  
germani“ ear' pe Sârbi „muscalo-fili“,  
și pe toți împreună dușmanii ai pa-

triei dacă nu sunt în cadrele vre-unuia  
dintre partidele maghiare, nu este de-  
cât o apucătură politică infamă, o  
aberațiune care în primul rînd e o  
batjocură la adresa constituțiunii pa-  
triei noastre iubite.

E o ne mai spusă rușine că ase-  
menea lucru nu numai s'a afirmat în-  
tr'o congregație, dar' printr'un vot  
unanim s'a și consfințit ca părere a  
unui întreg comitat.

De altmintreli vieța congrega-  
țiunilor este de mult o nimica toată,  
o ficțiune. Eată, de pildă, și în co-  
mitatul Nitra la congregație stăpănesc  
liberalii, pe când în alegeri majori-  
tatea s'a declarat pentru poporali și  
naționaliștii slovaci... Și cine va  
afirma apoi, că în comitate românești  
ca Aradul, Caraș-Severinul și Hunedo-  
ara de pildă, unde în congrega-  
țiuni majoritățile sunt maghiare, ace-  
ste majorități într'adever represintă  
dorințele și voința populațiunii?!

Nu, totul în vieța noastră con-  
stituțională este falsificat, de sus și  
până jos! Ear' cât a mai rămas în  
picioare ca de pildă puțința ca ier-  
colo naționalitățile să poată înfrunta  
primejdiile de a merge la votare —  
printr'un șovinism detestabil, ca și  
cel dela Nitra, se caută a se com-  
promite, ca nimic să nu rămână să-  
nătos. Pentru că domnia șovinism-  
ului nici nu se poate întemeia de-  
cât pe ruine.

Mandate atacate. S; apropie terme-  
nul primirei protestelor contra alegerilor  
dietale. În zilele din urmă s'a prezentat  
așa zicend un adevărat potop de proteste.  
53 mandate au fost atacate — și între ace-  
stea și unul slovac și singurul mandat cu-  
cerit de Sârbi. Nici că se putea ca șovi-  
niștii să nu găsească fulgul în ochii națio-  
nalităților, că d'ochii lor sunt numai bărne.

Ziarul „Alkotmány“, compară numărul  
protestelor actuale, cu protestele ce s'au  
facut cu ocaziunea ultimelor alegeri gene-  
rale báffyeste, când s'au prezentat abea 16.

Îndrăzneala de a protesta, să vede că  
e mai mare. Dar vom vedea dacă dreptatea  
și legea macar vor fi respectate mai mult  
de data aceasta, — căci de drepturi nu a  
putut fi vorba nici în actuala „eră Széi“,  
care tot șovinistă este.

Bartha Miklos, astăzi „fost președinte“  
al partidului independist-ugronist, eată cum  
și-a explicat, într'un interview, retragerea  
din numita fracțiune politică :

„Retragerea mea din partidul ugronist  
are motive absolut personale. Voi să am mână  
liberă, căci pentru viitor ocazia are mai mare  
importanță pentru mine; tot din aceasta cauză  
nu voiu să mă leg nici față cu alt partid.  
Întru cât privește întrarea membrilor partidu-  
lui în partidul kossuthist, vă pot asigura că  
este eschisă cu desevîrșire. Pe Kossuth Fe-  
rencz nu numai cei ce sunt în afară de club  
nu l'prea iubesc, ci chiar în partidul lui sunt  
mulți, deputați cu trecere, cari sunt foarte  
nemulțumiți de conducerea lui Kossuth, de  
calitățile lui personale și mai ales de obice-  
iurile lui italienești, dovedite în vieța clubu-  
lui. Din cauza acestui șef nu prea e unitar  
partidul. Într'un așa fel de partid, nici un  
ugronist nu va intra. Dacă partidul ugronist

vreă să rămână o nuanță, este pentru-că a-  
vem cauze și urmăriri scopuri politice prin-  
tr'aceasta : E probabil că în cel mai apropiat  
viitor va fi vorba ca actualul prim-ministru,  
plecend și capul și vrând să facă Austriei  
concesiuni, mulți vor eși din partidul liberal  
și vor întemeia un nou partid de opoziție.  
Dacă acești deputați vor găsi partidul ugro-  
nist ca o nuanță pentru care este chestie de-  
schisă ori ce croire de atitudine, sunt convins  
că liberalii împreună cu ugroniștii vor  
forma un puternic partid de opoziție, sub  
conducerea lui Beöthy Akos“.

Alegerea lui Apponyi de preșe-  
dinte al Dietei, a adus cu sine o des-  
membrare, sau mai bine zis a dat o  
dovadă de necoheranță a partidului kossu-  
thist.

Dacă are șef pe Franczi!

Kossuth Ferencz adevărat promisesse  
lui Széll că partidul său nu va pune  
lui Apponyi contra-candidat. Franczi  
însă vorbise pe barba lui; ear la întru-  
nirea dela club, în pragul alegerii, de-  
putatul Polczner propune să se pună din  
partea kossuthistilor reformatul Komjá-  
thy Béla, contra catolicului Apponyi.

De ce nu Franczi?

Kossuth își apără pe Apponyi, dar  
pusă la vot propunerea lui Komjáthy în  
club, șeful e majorizat.

După acest caz, cădere, s'a svonit  
că fiul tătâne-său și-a dat demisia dela  
conducerea partidului kossuthist. „Egye-  
tértés“ însă a desmînțit această știre;  
va fi contribuit ca Franczi să ră-  
mână în rolul în care-i pus, împre-  
jurarea, că la alegerea de preșe-  
dinte al Dietei din partidul său au vo-  
tat pentru Komjáthy numai 36, ear  
restul de 45 kossuthiști parte s'au ab-  
ținut dela vot, parte au lipsit dela șe-  
dința.

Kossuth Ferencz are deci majori-  
tatea în partidul kossuthist!

Așa cap... așa căciulă!

## O VISITĂ.

Trăim într'un timp, când visite  
și întâlniri de conducători de state  
sunt la ordinea zilei. Un progres este  
acesta în evoluția vieții politice, căci  
dovedește o tendință din ce în ce mai  
puternică de a tranșa și pune la cale  
evenimente capitale—prin înțelegere,  
prin consfătuire.

Faptul însă, că prea una după  
alta avem de înregistrat ba întâlniri  
de monarhi, ba o vizită a unui cap  
de stat la altul, ba o prezentare de  
omagii din partea reprezentantului  
unei mari puteri la suveranul altui  
stat, e în același timp o dovadă, că  
există ceva în aer, există o imperi-  
oasă necesitate de a se lua hotăriri  
în comun, în vederea unor primejdi  
ce par iminente, amenințătoare.

Visita marelui duce Mihail Nico-  
laevici — president al consiliului im-  
perial rusesc — la Majestatea Sa Mo-  
narchul nostru, din zilele trecute, fără  
îndoială e de o importanță politică  
ponderoasă. Dacă această vizită vom  
aduce-o în legătură cu visita regelui

Gheorghe al Greciei la Viena, credem  
a fi pe urma unei chestii ce trebuie  
să se fi discutat la Budapesta.

Anexarea Cretei către Grecia, e  
o chestiune care din nou s'a pus pe ta-  
pet și care formează astăzi una din  
preocupățiunile politice europene.  
Austro Ungaria și Rusia avend dela  
1897 încheiat un pact, pentru menți-  
nerea status-quoului în Balcani, în ca-  
sul anectării Cretei, acest status-quo  
s'ar schimba; care va fi atitudinea  
celor două mari puteri contractante  
față cu un asemenea eveniment?

Negreșit că aceasta s'a discutat  
între Majestatea Sa și Marele Duce  
Nicolaevici, împărășindu-se, comuni-  
cend-se din amândouă părțile păre-  
rile în giurul chestiei pentru care Gre-  
cia atât de mult ostenește.

Armonizarea intereselor celor  
două mari puteri veghetoare asupra  
păcii și liniștei în Balcani, în ori ce  
cas e de mare folos; dar această  
armonizare trebuie să se cadreze în  
marginile justelor aspirații și necesi-  
tăților popoarelor din Peninsula  
Balcanică.

Împrejurarea că Marele Duce s'a  
prezentat la Monarchul nostru, în  
timpul când la ordinea zilei este che-  
stia cretană, este o dovadă de con-  
descendență, de chibzuială, cuviință  
și — curate intenții. Nu va fi însă  
ireproșabilă purtarea Rusiei decât  
atunci, când agitația bulgărească în  
Balcani și atacurile presei rusești  
semi-oficioase la adresa Austro-un-  
garietii vor înceta.

## „KREPALYI MAGYARI“.

Anteluptătorul nebuniilor „patrio-  
tice“, „Magyar Szó“ a atacat cu vio-  
lență pe scriitoarea croată Zagorka,  
autoarea romanului „Robit“. Distinsa  
scriitoare a răspuns atacurilor ne-  
demne adresând numitului ziar urmă-  
toarea scrisoare (publicată de M. Sz.  
cu ortografia !! autoarei):

Stimată Redacțiune!

Mi-a venit la cunoștință că într'un ar-  
ticol intitulat „Krepalyi Magyarai“ cineva m'a  
atacat, prin coloanele preșăitului d-voastră  
ziar. L'am cetit și nu-l pot lăsa fără răs-  
puns. Pentru un mic roman al meu, m'au  
îngrămădit deja cu o mulțime de epitete  
delicate ziarele maghiare; m'au numit ma-  
ghiarofagă, — fobă și agitatoare; s'ar puté  
crede (ca sunt o îngrozitoare auarebișă.  
După-ce earășii mei vâi numele în st. ziar,  
și epitetele lingușitoare amintite se repe-  
țese, mă simt nevoită de a lumina st. Re-  
dacțiune asupra acelor grosav de mari  
„crime“ ce am săvârșit.

Nu este adevărat că am scris o „poe-  
sie“ care e „declamată“, ci am scris un  
roman, într'un volum, pe care nu-l poate  
declama nimeni. Este însă adevărat că tit-  
lul romanului este „Robit“. Și ce am scris?  
O întâmplare pe care am trăit-o. Așa am  
scris, cum am pșăit. Dacă acea pșănie  
este „agitatoare“ pentru care-cine, nu eu  
sunt de vină. Dar' crede-mă, dle Redactor,  
nimic agitaric nu există în carte. Am ce-  
tit eu cărți ungeresti cu mult mai agitato-  
rice. De exemplu: Am cetit, cum un scrii-  
tor maghiar face pe lelăcici, eroul neamu-





stat numai un lucru: că din provincie au fost două trei familii. E de spălnă, că la prima petrecere de acestă întreaga provincie își va da alinare, căci, ne place a crede, după reusă splendidă de Sâmbătă, tinerimea noastră va mai arangia asemenea petrecere.

Au participat d-nele Herbay, Ispravnic, d-nele Mihulin (din B. Sebiș și loc) Petran, Paulina Pop și Eugenia Pop, Rosvar, Serb și Tripon, ear dintre d-șoare Amelia Muțiu, o frumusețe superbă: ochii senilul cerului, fața ca trandafirul și măjestoasă; Florica Serb, o ginere floare, Elena Luțai, visătoare; Hortensia Micle, veselă și sglobie, Veliciu, o dansare minunată și Constanța Mulin, o tână de pe Criș.

Toaletele, deși simple, dar una mai elegantă de cât alta S'a remarcat îndeosebi d-șoara Muțiu, într'o elegantă haină albă.

Cât despre cavaleri, ferice de dame: 5-6 pentru fiecare dansatoare, toți simpatici și leventi....

Do re-mi.

### Concertul Stefaniei Geyer.

Ca înfățișare, copila aceasta genială și frumusețe: are un cap, încât ar putea să fie model vre-unui pictor vestit doritor să facă un cap de studiu care să aprobeze angerei lui Rafael. Pentru vârsta ei, are încă 14 ani împliniți, e puternic dezvoltată, ceea-ce o și pune în stare d'a cânta și două oare, aproape în continuu, piese grele cari ar obosi p'un bărbat consumat deja în mânuarea arcului.

Apare pe scenă fără pic de emoție: pentru ea nu există de cât violina și când începe să cânte, varsă în lemn magie, încât încântă până și sufletele cele mai sărate. Geniu, artă și frumusețe sunt atât armonice combinate în această copilă, cât ea duce par'că fericirea pe unde apare.

De aceea concertul ei de aseară dat la "Crucă Albă" înaintea unui public care aplaudase nu de mult pe Ian Kabelic, a și fost o sărbătoare.

A cântat Concertul de Bruch, o piesă grea și lungă, întocmită pentru artiști deosebiți. A stors furtună de aplause, ea a cântat-o. Tot așa a executat și Carmen de Hubay și alte trei piese de Martler, contesa Dora Pejachevich și Hubay. A stârnit un entusiasm îndescriptibil.

Stefania Geyer, împreună cu Aurelia Șanca este de altfel favorita Reginei Carmeu Sylva, Cărei cerul l'a dăruit o mare laoare putând să aibă în feericul Ei castel Peleş și în palatul din București asemenea aparițiuni fenomenale. B nol.

## Noutăți

ARAD, 4 Noembrie n. 1901.

Earăși o păcătoșie! Ziarele maghiare, și îndeosebi "Egyetértés" dela B. c. scrie cu multă bucurie că "a păcătoșie agitatorul Lucaci" Luptătorul național făcuse adică arătare în contra fibrăului-satrap Dienes Dező, pentru-că a oprit cu forța pe Români a se aduna la Șeșești să serbeze hramul bisericei. Dl Lucaci a făcut arătare și a cerut punerea sub acasă a fibrăului abusiv.

Justiția "patriotică", și anume procurorul din Sămar, n'a început nici o cercetare, ci a motivat că bine a făcut satrapul fibrău, deoarece-ce serbarea hramului nu era de cât "un pretext de a agita în contra statului și a nației".

Aghiotantul Țarului la Budapesta. Marele Duce Mihail Nicolaevici, aghiotant al Țarului, președinte al Consiliului Imperiului, după cum am anunțat deja, a vizitat pe M. Sa Monarchul nostru în Budapesta.

La gară a fost primit de M. Sa, care purta uniformă de Mareșal rusesc.

Marele duce călătorind incognito, nici un personaj oficial nu era prezent la gară, afară de ambasadorul rus la Viena și de membri ambasadei.

Impăratul și Marele Duce s'au îmbrățișat de două ori și apoi, urcându-se în trăsură, s'au dus în mijlocul ovațiunilor unei mulțimi enorme, la Hotelul Bristol unde Marele Duce a descins.

Impăratul a stat cu Marele Duce o jumătate de oră și apoi s'a reintors la palat.

Marele Duce a primit în urmă vizita arhiducelui Iosif, cu care sa pus la Hofburg spre a face vizita M. Sale, și Marele Duce a făcut după amiază o preumblare cu trăsura, prin oraș, care a durat două ore. Pe tot parcursul au fost salutați cu entusiasm de o mulțime enormă.

Sara a avut loc la castelul imperial un prinz de gală, la care au luat parte Contele Petre de Kappist, ambasadorul Rusiei la Viena, și membri ambasadei, ministrul președinte Széll și ministrul, general și înalți demnitari ai Curței.

A doua zi Marele Duce a plecat.

Zica morților, la 1 Noembrie apusean s'a sărbătorit în Budapesta și în anul acesta cu obicinutele ceremonii și pelerinajul la mormintele marilor rășosși ai maghiarilor. Kossuth Lajos mai mult a fost proslăvit și de data aceasta decât Deak, Szécsényi, și alți bărbați este acesta pentru faptul ceva mai providențial dovadă, că spiritul kossuthist domină încă și astăzi toate păturile societății maghiare.

Proces de presă. Prim procurorul din Seghedin, a intentat proces de presă ziarului "Gross Kkindaer Ztg" din Chichinda mare pentru un articol intitulat "Școala în serviciul maghiarizării", reproduș din "D. Tglt. für Ungarn" din Timișoara. Acusa se bazează pe § 172 al. 2, "agitațiune contra nației maghiare", un § foarte bine cunoscut în istoria jurnalistică a noastră.

Dl N. Iorga, savantul profesor dela universitatea din București a dat la iveală al treilea volum din seria "Studiilor și documentelor cu privire la istoria Românilor". După o prefață lungă despre istoria muntenă în legătură cu istoriografia rubească, marele istoriograf publică fragmente de cronici, știri și rectificări privitoare la mai mulți croniciari români; documente și registre pentru viața lui Eăăhita Văcărescu și o scrisoare neunoscută a lui Gheorge Șincai, extrasă din corespondența lui cu Engel, care varsă multă lumină asupra marelui nostru istoric național.

Ministerul de culte austriac a luat dispozițiuni, ca de-acum înainte dela supășii ungari, precum și dela ori-ce supș străin, cari depunând rigoroasele prescrișe se promovează de doctor în medicină la o universitate austriacă, să se ceară un reversal, după care dreptul de-a practica ca medic în Austria să fie condiționat de obținerea drepturilor cetățenești. — Măsura aceasta este motivată mai ales de mulțimea cea mare de medici jidovi, cari făcând studiile la universitățile austriace, după promovare se stabileau una-două în Austria.

Deschiderea Sobraniei bulgare. Marți s'a deschis în Sofia Sobrania bulgară de către principele domnitor. Discursul trenului relevă, că situațiunea financiară și economică continuând a fi destul de grea, se așeptă, că deputații din toate partidele vor acorda guvernului sprijinul lor pentru a realiza măsurile financiare menite să în-

lăture dificultățile existente. Credincios dorinței generale, ca Bulgaria să întrețină relațiuni bune cu toate puterile, guvernul își dă toate silințele de a întreține astfel de relațiuni cu marile puteri și cu statele vecine și de a întări și mai mult aceste relațiuni cu "Rusia liberatoare". Expresiune pregnantă a acestor raporturi a fost vizita marelui duce Alexandru Mihailovici, care fu primit cu entusiasm unanim de întregul popor bulgar.

Foc. În 2 Octombrie stil nou din anul curent fiind și ziua de alegere deputat în Baia de Criș, în comuna noastră Tiuiești, între orele 10 și 11 din zi, ante meridian, s'a iscat un foc atât de teribil încât în 20 minute au fost nimicite 24 de case dimpreună cu toate apartamentele, toate cele depuse pentru susținerea vieții, toate gălțile și toate gardurile, precum și crucile și pomii aflători pe teritoriul unde a erupt focul și în locul căroră au mai rămas numai șipetele și vazele celor nefericiți. În ziua următoare am văzut pe mult stimatul domn Böhle Frigyes dimpreună cu mult stimabilă soție de origine germană, proprietari în comuna Tomești, pe ruinele acestor case, ca un adevărat părinte căutând toate mijloacele spre a putea mângăia inimile acestor nefericiți promițându-ne un neașteptat ajutor, adică pentru fiecare familie câte una măsură de grâu și una literă de fasole pe cari noi le-am și primit numai decăt. Dl Comșa officiant ne-a dăruit și dumănea-sa 10 chile de sare, apoi domnul primar comunal ne-a mai ajutat cu 25 de chile de sare. Pentru toate aceste binefaceri, le aducem și pe aceasta cale sincerile noastre mulțumite pe cari le timbrăm cu lacrimile inimilor noastre ferbiuși ca și fiacără, care ne-a nimicit toată speranța. În inimile a lor 124 de suflete nefericite mulțumesc. Teulești, 28/X 1901 Adam Triteu, comerciant.

Viața îndelungată. În comuna Făurești (Chioar) a repausat în ziua de 28 Octombrie vduva lui Mihai Bob născ. Pașlaghia Bada, care s'a născut la 1785; va să zică a trăit 116 ani. Estă câte-a date biografice din viața repausat-ii române: S'a măritat în etate de 28 ani, a trăit cu bărbatul dintău 1 1/2 ear 1 1/2 an a trăit ca vduvă. Cu al doilea bărbat a trăit 46 ani, apoi ear a trăit 33 de ani vduă, după moartea aceluia nu s'a mai măritat. (La etatea de 102 ani cred și eu că n'o fi avut poșta de a mai fi mireasă!) Dela bărbatul dintău a avut un băiat, care este de 80 ani. Dela al doilea a avut un băiat și două fete, cari sunt și acum în viață. Are 8 nepoși și 2 strănepoși. În viața ei a fost bolnavă de 2 ori, odată de lingoare și odată de vătă. Vederea îi era până la moarte așa de bună, încât trăgea așa în ac și cunoștea de departe pe ori-cine. Era o femeie cu inimă bună și foarte muncitoare. Toată viața ei era veselă și a trăit în pace cu bărbatul, cu copil și cu vecinii săi. Au iubit-o și copiii ei vișegi și la dăniș a trăit până la moarte. Repausata era foarte morală, temătoare de Dumnezeu și bună creștină. În mâncare și beutură a fost foarte cumpătată. Până în ziua morții a fost sănătoasă și rezimăndu-se de cărja umbra merou.

În favorul Burilor. Protestanții din Ungaria, cu ocașia jubileului ce serbează, s'au adresat către regele Eduard al Angliei, rugându-l ca să pună capăt luptei ce curge între Englezii și Buri, amândouă popoare protestante.

Adresa e subșrișă de episcopi și 600 proșși evanghelicici.

Petrecere. Cu poșta de azi am primit următoarele despre Concertul și Teatrul ce s'a ținut în 27/X a. c. Duminecă în Beiuș: S'a început la orele 8 seara cu următorul program: 1. Imn cor de bărbați de C. Porumbescu; 2. Foale verde de trifoii cântec popular de T. Popoviciu a fost frenetic aplausat și repetat; 3. Doina, poezie de Georgina Papp, a secerat multe aplause; 4. Tot și-am zis măndro, cântec popular de T. Popovici, — a fost repetat; 5. Hășegana

cor de bărbați de T. Popovici, tot repetată! Cu bucurie observ, ca tinerimea gr. or. rom. a dezvoltat un zel foarte mare ce se poate vedea și de acolo că timpul a fost foarte scurt și totuși piesele au fost executate peste așteptare cu precisiune și tact. Urmează teatrul atenziune încordată... Se ridică cortina; pe scenă apare mult drăgălașă și simpatică d-șoară Constanța Crișan, care a avut rolul principal ce a fost predat ca de o adevărată actrișă cu un limbaj clasic românesc! Ai doilea rol l'a predat drăgălașă d-șoară Georgina Papp, foarte bine. Dintre d-ni rolul principal l'a avut dl Aureliu Crișan, jurist, care și-a predat rolul cu o dibăcie și desteritate prin ce a dovedit și de astă-dată talentul său artistic și comical de care a fost acompaniată predairea sa. Asemenea și dl Ioan Pinter, a predat destul de bine — piesa sa "Mărită-mă odată" comedie într'un act de N. A. Bogdan. Oaspeți au foarte mulți. Petrecerea a durat până am văzut în zori de zineaus pe căruntul Bihor. Laadă tineretului, care și de astă-dată a fost la culme. V. Sala.

"Curierul Literar" Nr. 3 are următorul cuprins: Sonete din călătorie: Adio și în treacă, de Sf. O Iosif; Pe gânduri, schișă de tablou de A. Baltazar; Logofeteasa, de V. Cioflec; Amurg de toamnă, de Z. Bărsan; Tabloul din vremuri, Dinicu Golescu însemnarea călătoriei mele din 1824, 1825 și 1826; Cântec de codru (După Uhland) I. Sorin; Isvorul (poem) Ioan Ciocărlan; "A zec" și "a spune", de G. Coșbuc; Lorelei, de Gr. Alexandrescu (1874); Teodor Șerbănescu, (portret și schișă) I. C. Sandu; Scrișoare din München, Aurel Moga; Nevinovăție, Stans; Teatrale, Fiamins; Dări de seamă; Cele din urmă, poezii de R. Rosetti, D. și Literatură populară de Ch.; Glume țărănești de Ionișă; Floarea lotus, legendă de S. Kucwicz; O scrișoare a lui V. Alexandri către N. Lukian; Versuri dia popor (Dolj) Șt. Tușescu; Descăntece de dragoste Tușescu; Ecouri, Cugetări etc.

Atragem atenziunea asupra acestor valoroase reviste. Abonamentul pe an 14 coroane; pentru d-nii învășători numai 8 cor. Redacțiunea e în București, Str. Spatarului 28.

"Potpourri". Sub acest titlu harnicul învășător din Oravița, dl George Jianu a scos un volum în care tratează diferite chestiuni, astfel: Practica cetitului, Ortografia noastră, Despre numeri, Bufani și frățuși, Sărutul și Chestii culturale. Toate sunt scrise nu numai într'un stil plăcut, dar și cu osebită competență. Îndeosebi polemicele asupra ortografiei și despre Bufani (în care dovedește ceea-ce multă lume știe azi: că în Enciclopedie s'au strecurat articole de claca) denotă un perfect spirit de a cuprinde lucrurile, judecând dreaptă și clar. Cartea, editura autorului, merită să fie cetită de toți căți poartă interes literaturii românești; mai ales învășătorii să grabească a-și procura aceste meditațiuni plăcute ale valorosului lor coleg. Un volum costă 1 coroană.

Recomandând această operă, transmitem autorului sincere felicitări. Șeșend și în viitor în volum chestii de asemenea natură, intervine în mișcarea noastră literară în chip ce-l va atrage laude bine meritate.

Avis! Cu 1 Decembrie st n. a. c. se încheie subscripția de acți a înșinșandului institut de economii și credit "Bănășanu" din Coștel. Drept-aceia sunt rugați toți acei P. T. Domni și Onoratele Direcțiuni ale băncilor române, cari au primit prospecte și coale de subșcrieri pentru înșinșandu l institut, să binevoiască a mi-le remite — cu ori ce rezultat — până la terminal amintit. Coștelu (Kustey) 19 Oct., 1 Noembrie 1901. Avram Corcea, paroch ori. rom.

Editor Aurel Popovici Barcianu. Red. respons. Ioan Russu Șirianu.

**Băile dr. P. Opre (foste „Katalin“.)**

Piața Tököly, colț cu strada Lazar Vilmos.

**Pentru domni și dame.**

Modern aranjate: băi de aburi, basinuri mari cu apă caldă și rece, — băi de vană. Dușuri excelente.

Pentru bolnavi îngrijire și tratament nou, după cele mai noi cuoceriri ale științei.

**Prețuri moderate.**

508 16—

**„Nădlăcana“**instituit de credit și economii, societate pe acții în  
**NĂDLAC (Nagylak)** comitatul Cienadului.**Fondată la 1897** cu un capital social de 100.000  
coroane în 1000 bucăți acții à 100 coroane.**Acordă:** credite personale pe cambii, credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți și imprumuturi pe amanete și efecte publice.**Primește:** depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear deponenții primesc după banii depuși 5% interese.

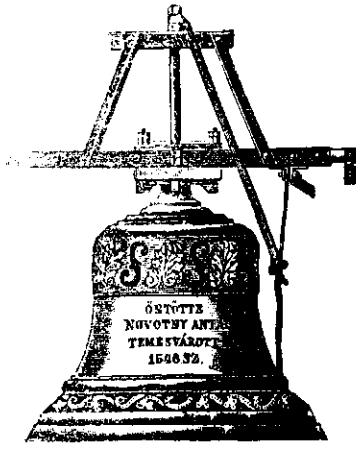
545 —35

**Direcțiunea.**

Premiat cu medaliă cea mare milenară la expoziția din Budapesta în 1896

**Turnătoria de clopote și de metal**  
a lui**Antoniu Novotny**

în Timișoara-Fabrice,



se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioși, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, în data ce clopotele sunt bătute de o lăture prin care ce sunt mântite de crepare. — Cu deosebire recomand

**clopote patentate găurite**

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri după figura S și pentru scera au un ton mai intensiv, mai adănc, mai limpede mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patentat de 327 klg este egal în tonul unui clopot de 408 kg. patent după sistemul vechiu.

Mai departe se recomandă spre facerea scanelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adustare de fer bătut. — ca și spre turnarea de toace de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magaz. n.

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere grătit și franco.

505 55—

**CREMA MARGARETA**

este cel mai sigur mijloc pentru producerea, perfecționarea și conservarea

**I frumuseții I**

Acest minunat preparat nevătămător, curat și fără grăsime are un efect uimitor.

In câte-va zile face să dispară *alunele, petele de ficat, coșii, jupuiturile, bibițele, punctele negre (comedonele) și toate afecțiunile pielii.* Netezește încreșturile și *ciupiturile de vârsat (bubat)*, având efect chiar și asupra celor mai înaintați în vârstă, carora le face pielea *tinere și frumoasă.**Dr. Mosengeil și Metzger, renumiți profesori,* vindecă încreșturile de pe obraji cu ajutorul masagiului. Spre acest scop *Crema Margareta* este cea mai potrivită. Dacă se masează zilnic fața cu *Crema Margareta*, dispar nu numai *alunițele, petele de ficat,* și alte necurățenii de piele, ci și încreșturile, ciupiturile de bubat și alte anomalii cauzate prin bătrânețe, griji, boale etc. etc.

Un perservativ în contra arștei soarelui și a vâretului.

Se poate și ziua întrebuința.

Crema Margareta 1 flacon 1 coroană.

Pudra de dame Margareta 1 cor. 20 fil. 553 70—

Săpunul Margareta 70 fil.

Pasta de dinți Margareta costă 1 cor.

Regeneratorul părului, care produce culoare originală părului încăruntit, 2 cor.

Blondinisarea părului de ori-ce culoare, prin care părul primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomada tanochininică, cel mai bun mijloc spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustați Bohus de Vilagos, spre cultivarea mustaților, 50 și 70 fil.

**CLEMENT FÖLDES**

Arad, strada Deák Ferencz Nr. 12.

Representant general pentru România:

Domnul Moritz Pollak București, Calea Văcărești Nr. 5.

Se află de vânzare la drogueriile; Bruss, Economul &amp; Co., M. Stoinescu, I. Tetzu, I. Zanfirescu și în en gros și detail la Frații Albachary și la toate farmaciile.

Dovadă despre eficacitatea folosirii cremei Margareta e și următoarea epistolă:

D-ului Guteri Földes Kelemen, în Arad.

Folosesc demult Crema-Margareta. Primește simpatia mea pentru efectul bun al acestei creme.

București

Maria Ionașcu, artistă la Teatrul Național

**Banca generală de asigurări mutuală.****„TRANSILVANIA“**

423 53—

ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cănaad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal

Agentura principală din Arad.

Strada (Széchenyi Nr. 1. casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan etagiul II.) precum și prin agenturile cercuale și speciale.

**„Mureșanul“**

instituit de credit și economii, societate pe acții în

**MAKIA-RADNA.****Fundat și deschis în 15 Noemvrie 1897.**

Capital social fl. 40.000, în 400 acții de fl. 100.

**Acordă:** credite personale pe cambii; credite pe cambii cu acoperire ipotecară; credite pe obligațiuni cu cavenți până la fl. 50; și imprumuturi pe amanete și efecte publice.**Primește:** depuneri de bani spre fructificare, după cari institutul plătește contribuția erarială; ear' deponenții primesc după banii depuși până la 1000 5% de la 1000 în sus 6% interese.

569 —35

**Direcțiunea.**